ايسپ جون آکاڻيون

ليکڪ

ايسپ

مترجم

ديوان ننديرام ميراڻي سيوهاڻي

فينيڪس بڪس، حيدرآباد

حق ۽ واسطا اداري وٽ محفوظ

ڪتاب جو نالو	:	ايسپ جون آکاڻيون
موضوع	:	ٻاراڻو ادب
ليکڪ	:	ايسپ
مترجم	:	ديوان ننديرام ميراڻي سيوهاڻي
ڪمپوزنگ ۽ لي آئوٽ	:	فينيڪس ٻڪس ٽيم
سرورق ۽ خاڪا	:	پلي مور انڪارپوريشن، آمريڪا جي ٿورن سان
ڇاپيندڙ	:	پلي مور انڪارپوريشن، آمريڪا [انگريزي ڇاپو 2008ع]
	:	پهريون سنڌي ڇاپو، 1854ع ديوان ننديرام ميراڻيءَ اِليس، اسسٽنٽ ڪمشنر سنڌ جي سهڪار سان اردشير پارسي جي پريس مان ڇپايو.
	:	فينيڪس بوڪس، حيدرآباد [سنڌي ڇاپو 2011ع]
ڳاڻيٽو	:	1000
قيمت	:	50 روپيا

All rights reserved

Title	:	Aesop's Fables
Author	:	Aesop
Translated by	:	Dewan Nandiram Mirani Sehwani
Composing & layout	:	Phoenix Books Team
Published by	:	Playmore Inc., USA [English Edition 2008]
		1st Sindhi Edition was compiled and printed by Dewan Nandiram, with the cooperation of Sindh Govt. It was printed at Ardaseer Rustomjee's Press, Karachi
		Phoenix Books, Hyderabad. (Sindhi Edition 2011)
Copies	:	1000
Price	:	Rs. 50

ٻه اکر

سنڌي ٻوليءَ ۾ ڪيترائي ٻاراڻا ڪتاب شايع ٿي رهيا آهن. پر پوءِ به هڪ اهڙي ڪتابي سلسلي جي اشد ضرورت هئي، جيڪو ٻارڙن جي ذهنن جي منظم ۽ باترتيب آبياري ڪري سگهي.

فينيڪس ٻڪس ٽيم وٽ ڪافي عرصي کان هڪ اهڙي ڪتابي سلسلي شروع ڪرڻ جي رٿا هئي، جنهن تحت ٻارڙن جي نه رڳو تعليم ۽ تربيت ڪري سگهجي، پر کين مستقبل جي للڪارن لاءِ به تيار ڪجي.

ڄاڻايل ٻاراڻي ڪتابي رٿا کي هڪ مقصد هيٺ ٽن ڏاڪن ۾ ورهايو ويو آهي. پهرئين ڏاڪي ۾ ٽئين کان پنجون درجو ٻئين ڏاڪي ۾ ڇهين کان اٺون درجو ۽ ٽئين ڏاڪي ۾ نائين کان ڏهون درجو شامل آهن. هن پهرئين ڏاڪي ۾ ايسپ جي جڳ مشهور ڪتاب "ايسپس فيبلس" جو ترجمو بعنوان "ايسپ جون آکاڻيون" پيش ڪري رهيا آهيون.

هي ڪتاب دنيا جي هر ٻوليءَ ۾ موجود آهي. هن ڪتاب جا ڪيترائي ڇاپا سنڌي ادبي بورڊ پاران پڻ اچي چڪا آهن، جنهن مان خود ڪتاب جي مقبوليت جو اندازو لڳائي سگهجي ٿو. هي ڪتاب هن وقت به ٻارن ۽ وڏن جو دلپسند ڪتاب آهي.

مٿي ذڪر ڪيل رٿا تحت ٽنهي ڏاڪن هيٺ نوَ موضوع متعارف ڪيا ويندا جيئن: فطرت، فطري لقاءَ، سنڌ شناسي، آکاڻيون، ماحوليات، صحت ۽ صفائي، رياضي، فلسفو اڳواڻ ۽ شاعري وغيره.

هن رٿا هيٺ ٻاراڻي ادب جا شاهڪار ڪتاب ترجمو ڪري ٻارن لاءِ شايع ڪيا ويندا ته جيئن هو شعوري طرح دنيا جي ٻارن سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي سگهن. ان کانسواءِ سنڌ جون ٻاراڻيون لوڪ ڪهاڻيون پڻ شايع ڪيون وينديون ته جيئن ٻار پنهنجي ثقافت، علم ۽ ادب کان به واقف ٿي سگهن.

روزينا جوڻيجو
فينڪس ٻڪس
حيدرآباد

آڪاٽي گدڙ ۽ ڊاک جي

هڪڙو بُکايل گدڙ گُهمندي گُهمندي، اوچتو ڊاک (انگورن) جي هڪ مَنَهَ وٽ اچي پهتو. جيئن ڪٽي مٿي نهاري، تہ ڇا ڏسي جو سُهڻا ۽ عمدا ڊاک جا ڇُڳا پيا لُڏن ۽ لَٽڪن!

پانيائين تہ ٽپو ڏيئي ڇنِي ڪائي، پر ڊاک جو مَنَهُ تمام مٿي هو. گدڙ ٽپا ڏيئي ٿڪجي پيو. پر هڪڙو ڇُڳو ڪيس هٿ نہ آيو. نيٺ چوڻ لڳو "جنهن کي وٽي سو ڇني ڪائي، مون کي ڪين گهرجن: ڇو تہ اُهي کَٽا ۽ ڪچا آهن!

سنڌيءَ ۾ چوڻي آهي تہ "گدڙُ ڊاک نہ پُڄي، آکي ٿو کٽا."

Small-minded people scorn what they can't have.

آڪاٽِي لومڙ ۽ شينهن جي

هڪڙي لومڙ اڳي ڪڏهن ڪو شينهن نہ ڏٺو هو. اُن پهريور
پيرو جڏهن شينهن ڏٺو تہ اهڙو اچي ڊپُ ٿيس، جو پانيائين ٿ
اجهو ٿو مري. پر ٻئي پيري جڏهن شينهن کيس گڏيو تہ دا
جهلي اُن جي سامهون بيهي ڳالهائڻ لڳو. ٽئين پيري جڏه
شينهن ڏٺائين، تہ اُمالڪ وٽس وڃي برابري ڪرڻ لڳو.

Familiarity breeds contempt.

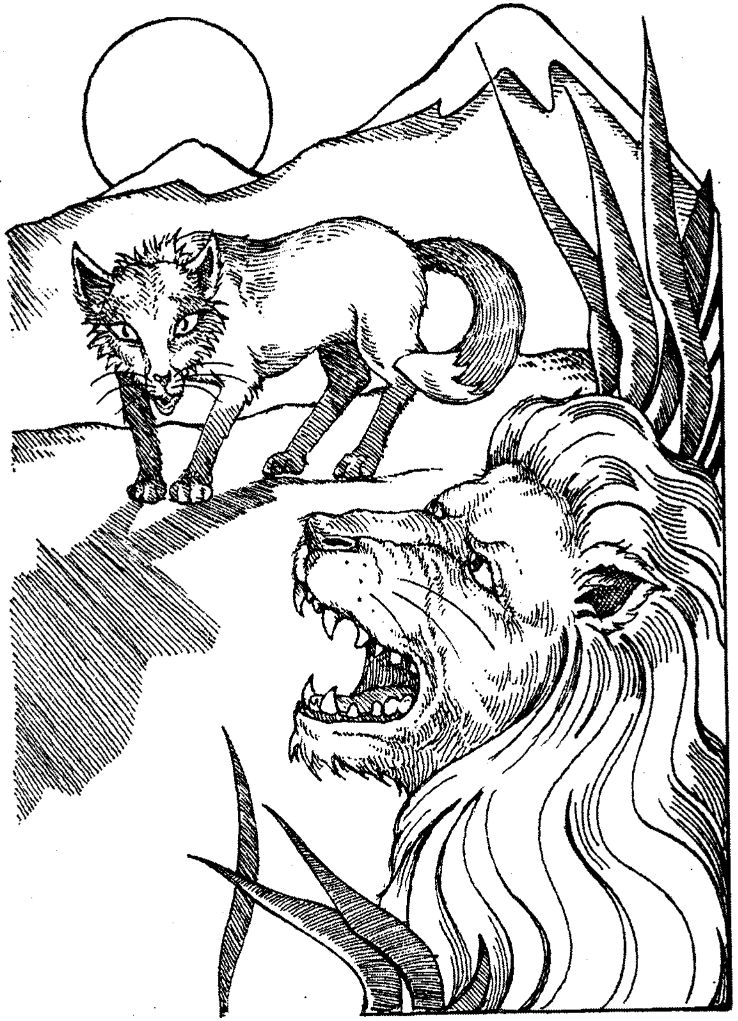

آڪاٽي ڪتي ۽ سندس پاڇي جي

هڪڙو ڪُتو گوشت جي ٻوٽي وات ۾ کنيو نديءَ جي ٻئي پار تي ويو. ان پنهنجو پاڇو پاڻيءَ ۾ ڏٺو سو ڄاتائين ته هيءُ ڪو ٻيو ڪُتو ٻوٽي وات ۾ کنيو ٿو وڃي. تڏهن پانيائين ته اِها ٻوٽي بہ هن کان کسي وٺان. اِها ڳالهہ ڳڻي وات پٽي، لالچ مان جهڙو اُن کان ٻوٽي کسڻ لڳو تهڙو سندس وات واري ٻوٽي بہ پاڻيءَ ۾ ڪري پيئي، ۽ وڃي تر ورتائين، ۽ ٻيهر اُها هٿ بہ نہ آيس.

If you grasp at the shadow, you may lose the substance.

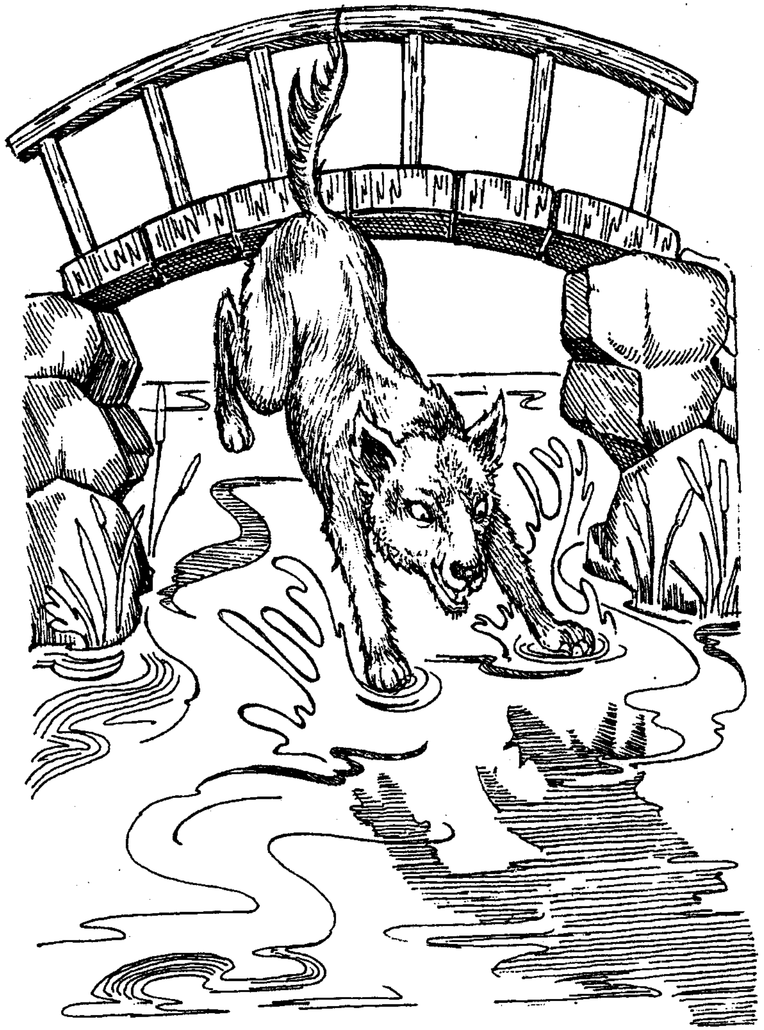

آڪاٽي مڇر ۽ ڍڳي جي

هڪڙو مڇر، ڪنهن ڍڳي جي مٿي وٽ ڀونڀاٽ ڪري، اُن جي سِڱ تي وڃي ويٺو ۽ ڍڳي کي چوڻ لڳو تہ ”آءٌ جو اوهان جي سڱ تي ويٺو آهيان، تنهنڪري ڀانيان ٿو تہ اوهان کي تڪليف ٿيندي هوندي، پر ڀلائي ڪري مون تي ڪاوڙ نہ ڪجو: جي آءٌ ڳرو لڳندو هجان تہ مونکي ٻڌائجو تہ آءٌ اُٿي وڃان.“ ڍڳي وراڻيو تہ ”اُٿي ويندين تہ مون کي ڇا، جي ويٺو هوندين تہ بہ مون کي ڇا. سچ ڪري پڇين تہ مون کي تنهنجي ويهڻ جي بہ خبر ڪانهي!“

We may often be more important in our own eyes than in the eyes of others.

آکاڻي هنج پکيءَ جي، جو سونا آنا ڏيندو هو

هڪڙي ماڻهوءَ کي اهڙو ڀاڳ اچي لڳو جو هڪڙو هنج
پکي هٿ اچي ويس، جيڪو ڏهاڙي هڪڙو سونو آنو ڏيند
هو. پر هن لالچي شخص کي اُن مان ڏڍءُ ڪين ٿيو. هن ڀانيو
ٿي تہ هڪدم وڏو خزانو هٿ ڪريان، ان ڪري هن هنج
پکيءَ کي ڪُٺو ۽ اُن جو پيٽ ڦاڙي، خزانو ڳولڻ لڳو پر ڇ
ڏسي، تہ ماڙا هن جو پيٽ بہ اهڙو ئي آهي، جهڙو ٻين هنجر
جو ٿيندو آهي.

Much wants more and loses all.

آڪاٽي چيچاٽ ڪندڙ ڦيٿن جي

ڪن ڏِگن ڪنهن ڏُکي واٽ تان گاڏي ڇڪي؛ تڏهن
ڦيٿا ڏاڍا چيچاٽ ڪرڻ لڳا. ان تي گاڏيوان گاڏيءَ کي چيو
ته ”جيڪي ڏِگا سڄو بار کنيو ٿا هلن، سي ماٺ ڪيو پيا
هلن، ۽ تون ڇو پيئي ڪِنجهين ۽ ڪُرڪين!“

They complain most who suffer least.

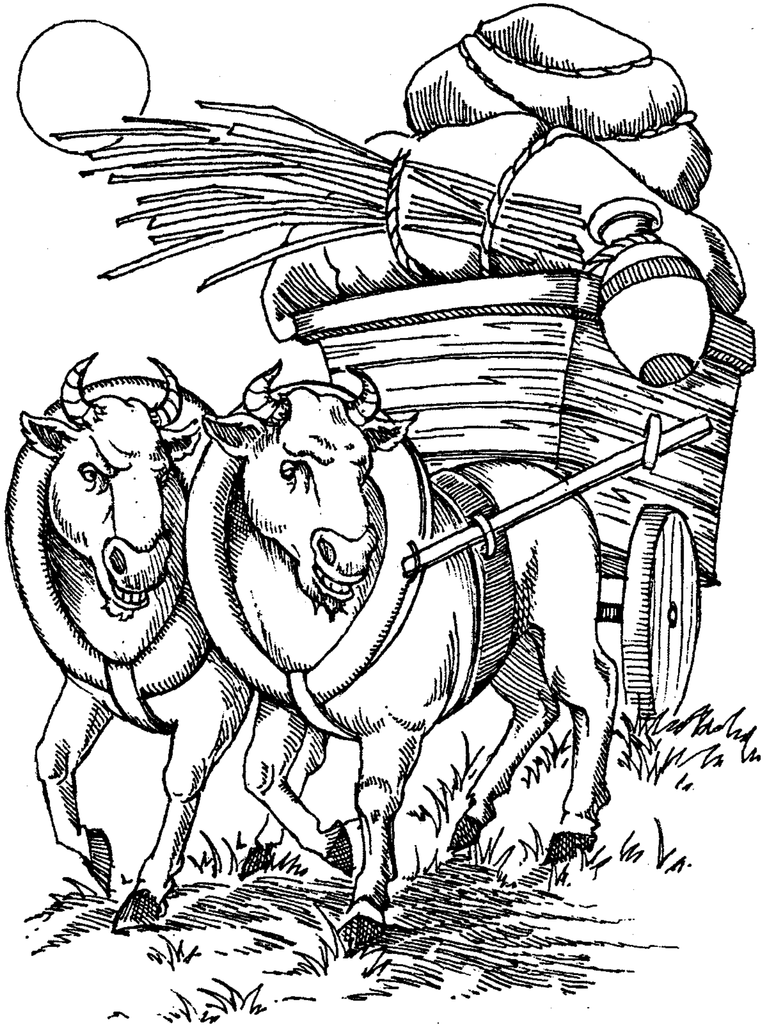

آڪاٽي وهنجندڙ ڇوڪر جي

هڪڙو ڇوڪر ڪنهن واهه ۾ وهنجي رهيو هو. ڀهرين نندي ڀاڻيءَ ۾ وِهنتو پئي، پر پوءِ اڳتي وڃي، وڏي ڀاڻيءَ ۾ ٻڏڻ لڳو. تڏهن، هڪڙي واٽهڙوءَ کي ڏسي واڪا ڪيائين تہ "اچي مون کي بچاءِ!" اهو واٽهڙو اُتان ئي بيهي، ڇوڪر کي ٻاهر ڪيڍڻ بدران، ڪيس سندس چريائيءَ تي نصيحت ڪرڻ لڳو. ان تي ڇوڪر رڙ ڪري چيس: "اي سائڻ، پهرين مون کي بچاءِ، پوءِ مون کي سمجهاءِ!"

Give assistance, not advice, in a crisis.

آڪاٽي ڇوڪرن ۽ ڏيڏرن جي

ڪنهن وڏي تلاءَ ۾ گهڻا ڏيڏر رهندا هئا. هڪڙي ڏينهن انهيءَ تلاءَ جي ڪناري تي ڪيترا ڇوڪرا اچي راند ڪرڻ لڳا. ٻارن اُتي بيهي تلاءَ ۾ پٿرن جا وسڪارا لائي ڏنا، ۽ ويچارن ڏيڏرن کي گهڻو ٻيچاري سندن جيءُ جوکي ۾ وجهي ڇڏيائون. نيٺ هڪڙي ڏيڏر دل جهلي پاڻيءَ مان متو ڪڍي، ڇوڪرن کي چيو "اڙي ڇوڪرؤ اوهين ننڍڙي وهيءَ ۾ اِها بيرحميءَ جي چال ڪٿان سکيؤ؟ اوهان جي واسطي تہ اِها راند آهي، پر اسان جي لاءِ تہ موت آهي!"

One man's meat is another's poison.

آڪاٽي ديال جي وڻ ۽ ڪنڊي جي

هِڪڙي ڏينهن ديال جو وڻ، جهنگلي ڪنڊي سان ٻٽاڪ هڻڻ لڳو تہ ”تون ڪنهن بہ ڪم جو نہ آهين، پر مون کان سواءِ جيڪر ماڻهن جون ججهيون ٿهي ئي نہ سگهن“. ڪنڊي جواب ڏنو تہ ”جڏهن ڪاتير ڪهاڙا ۽ ڪارايون کڻي ايندا، تڏهن تون شايد سوچين تہ ديال جي وڻ بدران ڪو ڪنڊيدار ٻوٽو هجان ها تہ چڱو!“

Better poverty without a care
than wealth with its many obligations.

آڪاٽي ڪُتي ۽ سَهي جي

هڪڙي ڪُتي، هڪ سهي کي ڀڄائي ڀڄائي، آخر وڃي ان کي پڪڙيو. ڪتو ڦريائين سهي کي چَڪَ هڻي پَٽِڻَ لڳو ۽ پوءِ وري زبان سان اُن کي چَٽِڻَ لڳو. سهو ڪُتي جي اها هلت سمجهي نہ سگهيو. ان ڪري پڇيائينس تہ ”جيڪڏهن تون منهنجو دوست آهين، تہ چڪ ڇو ٿو وجهين؛ ۽ جيڪڏهن دشمن آهين، تہ چَٽَ چُمر ڇو ٿو ڪرين؟

Better a certain enemy than a doubtful friend.

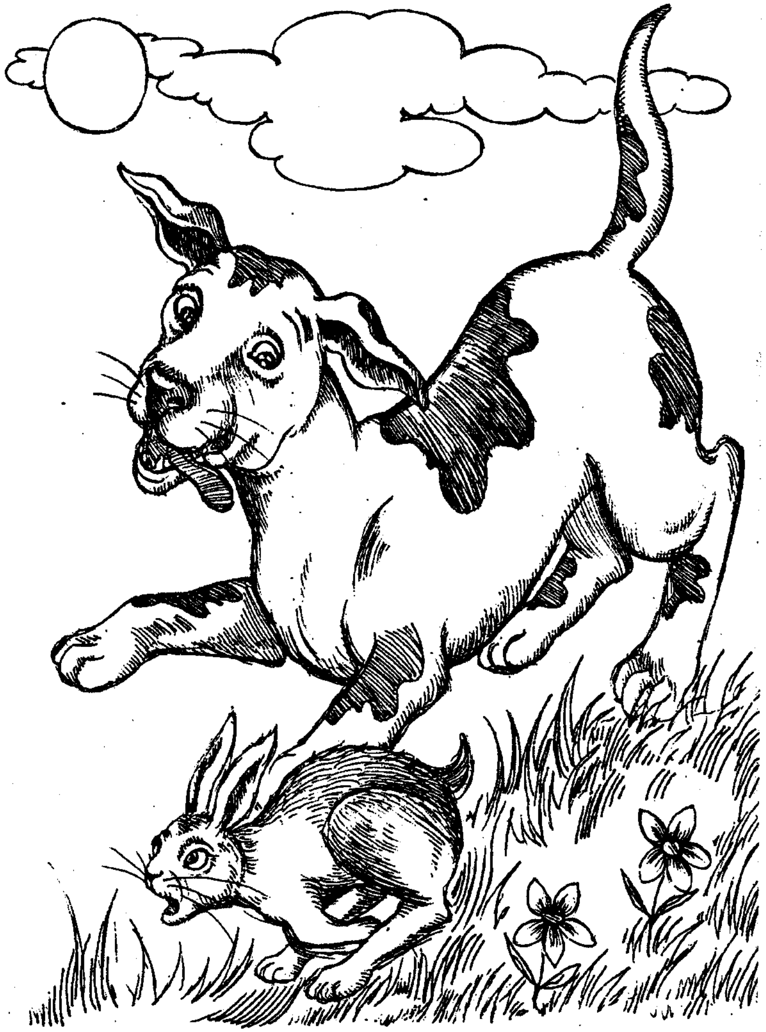

آڪاٽي تيرَ هڻندڙ ۽ عُقاب جي

هڪڙي تيرَ هڻندڙ ڪنهن عقاب پکيءَ کي تيرُ هنيو. اهو تيرُ عقاب جي دل ۾ وڃي لڳو پر جڏهن لُڇندي لُڇندي مُڙي ڏٺائين تہ ڇا ڏسي تہ اهو تير تہ سندس ئي کنڀن مان جڙيل آهي! تڏهن چيائين تہ ”پنهنجن کنڀن جي ٺهيل هٿيارن جا ڦٽ ڪيڏا نہ ڏکوئيندڙ آهن!“

Misfortunes we bring on ourselves are doubly bitter.

آڪاڻي چنڊ ۽ ماڻس جي

هڪڙي چنڊ، پنهنجيءَ ماءُ کي چيو تہ ”منهنجي لاءِ ڪو اهڙو ڪوٽ ٺاهي ڏي، جيڪو پورو ۽ ٺهڪي اچيم“. ماڻس جواب ڏنو: ”ابا! تنهنجي بُت تي پورو ۽ ٺهڪي ايندڙ ڪوٽ آءٌ ڪهڙيءَ طرح ٺاهي ٺي سگهان، جو تون ڪڏهن ننڍو تہ ڪڏهن وڏو، ڪنهن ڏينهن بلڪل وڏو تہ ڪنهن ڏينهن صفا ننڍڙو هوندو آهين!“

Changeable people are not easily satisfied.

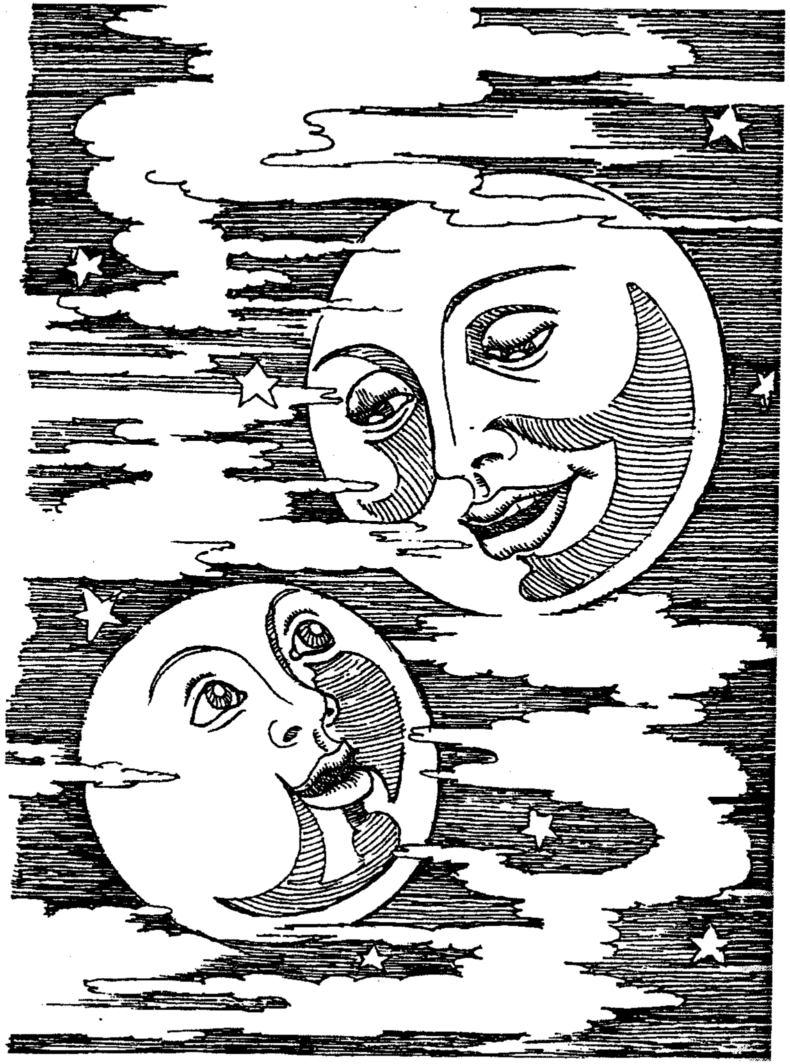

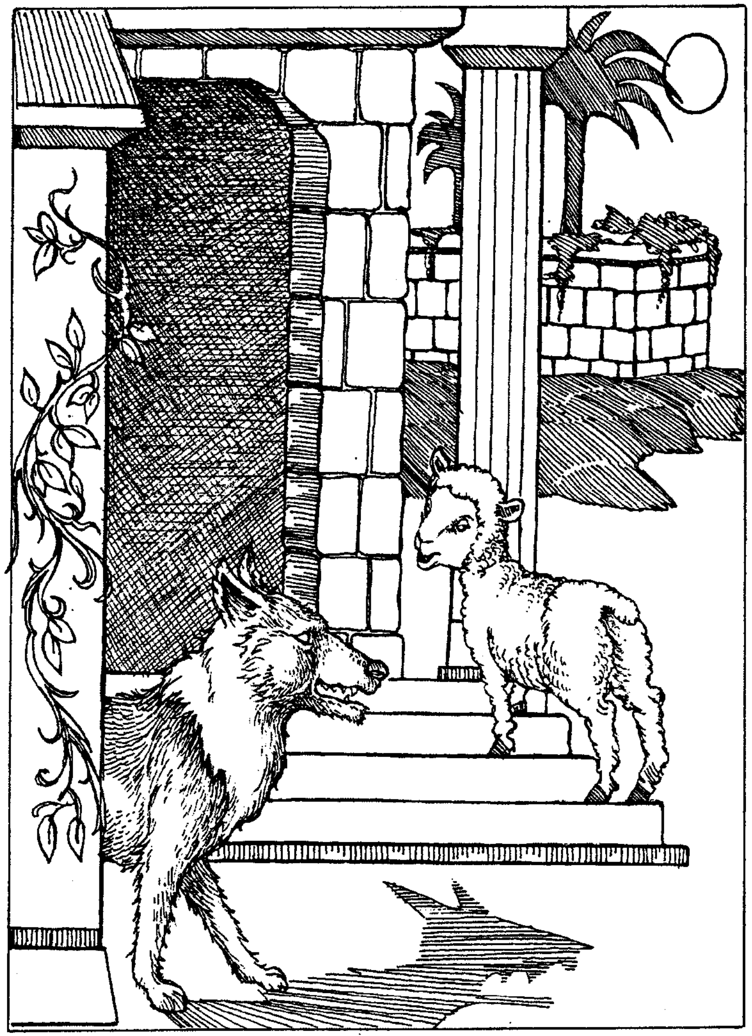

آڪاٽي گهيٽيءَ بگهڙ جي

هڪڙو گهيٽو بگهڙ کان ڀڄي، پناهہ وٺڻ لاءِ ڪنهن عبادتگاهہ ڏي اُتي ڀڳو. بگهڙ هَڪلَ ڪري چيس: "اڙي اُتي ڪنهن ڏٺئي تہ جهلي ڪُهي ڇڏيندءِ."

گهيٽي جواب ڏنو تہ "ڀلي ڪُهي ڇڏي، پر تنهنجي کائڻ کان ڏٽيءَ جي نالي تي قربان ٿيڻ چڱو آهي."

Advice from the greedy is best ignored.

آڪاٽي ڪُتي ۽ سندس ڌڻيءَ جي

هڪڙو ماڻهو ڪنهن ڪم سان گهر کان ٻاهر نڪري رهيو هو تہ دروازي جي ٻُنيي وٽ پنهنجي ڪُتي کي ليٽيل ڏٺائين. ماڻهوءَ ڪُتي کي چيو تہ ”تون وات ڦاڙي اِتي ڇو ليٽو آهين؟ مون سان گڏجي هلڻ لاءِ جلد تيار ٿي وڃ.“

”سائين آءٌ تہ حاضر آهيان، پر تيار توهان کي ٿيڻ گهرجي.“ ڪُتي ڇپ لوڏي، جواب ڏنو.

Sometimes the slow ones blame the active for the delay.